

ABONAMENTUL

an . . . 28.— Cor.
 ătate an 14.— "
 luni . . . 7.— "
 o lună . . . 2.40 "
 Pentru România și
 străinătate:
 an . . . 40.— franci
 Telefon
 în oraș și interurban
 Nr. 750.

REDACȚIA

ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi N-rul 1/a
 INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Măștișute publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrise nu se in-
 napolază.

ROMÂNUL

Antecedentele.

„Vorwärts Allgemeine Zeitung”, ziarul în care
 germanii plasează publicațiile sale, tipărește
 primul document de mai la vale.

În ziua de 31 Iulie n. c. la posta din Ber-
 lin a dat o scrisoare, cu adresa

Madame Costermans

Bruxelles-Belique.

Nr. 7 rue Froissard

Într-o zi în aceeași zi s'a declarat starea
 de război, cu Belgia, scrisoarea a fost reținută,
 apoi trimisă trimițătorului. Cum adresa ace-
 stei era indicată pe plic, scrisoarea a fost
 pusă în vitrina poștei, iar după trecerea termi-
 nului reglementar, a fost desfăcută, pentru a
 vedea, cui să i se înapoieze. Înăuntrul s'a gă-
 sit plic, cu adresa

Belgia
 Petersburg.

scrisoarea politică.

30 Iulie 1914.

scrisoarea Sale

D-lui Davignon, ministru de externe.

Înăuntrul următoarea dare de seamă:

Domnule ministru,

Zilele de ieri și de alaltăieri au trecut în
 amănunțita evenimentelor provocate de decla-
 rația de război a Austro-Ungariei către Sâr-
 bia. Se răspândeau cele mai diverse știri, fără
 să se poată cunoaște ce e adevărat și ce e fals.
 Scopurile guvernului rusesc. Mai pre sus

de orice îndoială este însă faptul, că Germa-
 nia s'a năzduit din război, atât aci, cât și în
 Viena, să găsească un mijloc oarecare, de-a
 încunjura conflictul general. S'a oprit însă în
 fața hotărârii neînfrânte a cabinetului vienez,
 de-a nu da nici un pas înapoi, și în fața teme-
 rilor cabinetului din Petersburg, că Austro-
 Ungaria, în ciuda tuturor asigurărilor, umblă
 după cuceriri în Sârbia, nu numai după pe-
 deșirea vinovaților.

Sasonov a declarat, că nu se poate, ca Ru-
 sia să nu stea gata și să nu mobilizeze. Aceste
 măsuri însă nu sunt îndreptate în contra Ger-
 maniei. Un comunicat oficial, din ziarele de
 azi dimineață, vestește, că în un anumit nu-
 măr de guvername, rezerviștii vor fi che-
 mați sub drapel. Cine cunoaște rezervațiile co-
 municatelor oficiale din Rusia, își dă seama,
 că aceasta înseamnă mobilizare generală.

Ambasadorul german spune, că negocie-
 rile pentru pace, începute de Sâmbătă au a-
 juns pe sfârșite, și că nu mai are nădejdi. Am-
 basadorul Angliei a făcut declarații la fel.
 Mai pe urmă, Anglia a propus un juriu euro-
 pean. Sasonov i-a răspuns: „Această propu-
 nere o făcurăm noi înșine Austriei, dar am
 fost refuzați. La propunerea unei conferențe,
 Germania a răspuns cu propunerea unei înțe-
 legeri între cabinete. Îți vine, să crezi, că toată
 lumea dorește războiul și silințele se îndreaptă
 numai spre amânarea declarației de război, ca
 fiecare să câștige răgaz.

La început, Anglia dădu să se înțeleagă,
 că nu se va lăsa târâtă în conflict. Sir George
 Buchanan o spune verde. Dar astăzi în Rusia
 stăpânește convingerea, ba există și asigurări,
 că Anglia va sta de ajutor Franței. Ajutorul

acesta apasă nespuse de greu în cumpănă, și
 nu puțin a contribuit, ca partidul războinic să
 ajungă la putere.

În zilele din urmă, guvernul rusesc a dat
 frâu tuturor demonstrațiilor filozofice și an-
 tiaustriace. În consiliul de ministri, ce avu loc
 ieri dimineață, s'au ivit oarecari deosebiri de
 vederi. Publicarea mobilizării s'a amânat. În-
 să de atunci se observă o mare schimbare.
 Partizanii războiului au ieșit deasupra, și as-
 tăzi la orele 4 dimineața s'a vestit mobili-
 zarea.

Armata se simte tare și e nespuse de însu-
 flită. Are mari nădejdi în progresele fără
 seamă, ce-a făcut dela războiul cu Japonia
 încoace. Armata de pe mare e însă foarte în-
 depărtată încă de planurile de reorganizare,
 flota deci nici nu se poate lua în seamă. Toc-
 mai din pricina aceasta s'a primit cu atâta
 importanță asigurărilor engleze.

După cum Vă depeșasem ieri (T. 10) orice
 nădejde într-o rezolvire pașnică pare cu to-
 tul pierdută. Aceasta e părerea cercurilor di-
 plomatice.

Depeșa am trimis-o via Stockholm, prin ca-
 blul nordic. Scrisoarea aceasta o încredințez
 unui curier particular, s'o dea la posta ger-
 mană.

Primiți, Vă rog d-le ministru, asigurarea
 devotamentului meu deplin

B. de l'Escaille,
 ministrul Belgiei la Petersburg.

De pe câmpul de război.

— Scrisori vesele. —

Am fi drepti, ar trebui să scriem deasupra a-
 cestor scrisori: de pe câmpul de operații.... Corespon-
 dențele noastre particulare, trimiși pe diferitele fronturi,
 au nume, aproape cu toții, în diferite spitale, de
 unde trimit dările de seamă, ce urmează. Ba redac-
 torul nostru intern d. C. R. Munteanu, astăzi s'a pre-
 sentat în redacție, concediat pe un an întreg, din pri-
 mii răni interne, primite în lupta cu — porumbi-

Și am iertare cetitorilor noștri, pentru că nu-i vom
 servi cu informații atât de amănunțite, ca până
 acum. În schimb îi rugăm să guste acest sănătos umor,
 care pătrunde pe Român, nici când este soldat, și
 când e în campanie.

Mon cher...

Am fost în războaie soldatul căzuse... Și'n pu-
 țile se 'nsănătoșă', — iar acum se simte
 puternic decât cel mai hazard consumator
 de carne și de caviar. Ți-am depeșat azi, înainte
 să vede depeșa ta către N. ca să-ți cruț —
 un drum (!) — un drum până la B. Îți mul-
 țumesc de altfel pentru călduroasa invitație a ta
 să mă duc la țară, cari au învidiat frumosele din B.
 și prilejul bandajării... mele. Trebuie să știi că
 în zilele noastre m'au năvălit ca lăcustele, poa-
 te fiindcă au băgat de seamă, că eu sunt cel mai
 rănit între toți răniții. Una îmi trăgea ciora-

șii, alta îmi desfăcea boconci. Să știi dragul
 meu, că am hotărât să repet istoria asta cu ră-
 nirea pentru patrie.

Fericiți sunt cei răniți!!!

Apoi, ce mai vrei să afli? Istoria de război
 sunt în stare să povestesc iarna întreagă la ne-
 poți. (Oare nepoți ori nepoate?) Ție nu pot să
 ți le scriu. Ce nu-i interesant știi și tu, ce-i in-
 teresant nu-i iertat să scriu. Să le înșir pe toate,
 chiar permis să fie, și nu aș putea. Nu numai
 cei din O; am idiotit și eu. (Fără stil Z. care,
 de altfel, coincidentă fatală — tocmai deodată
 cu mine sosise în B.) Nu-i așa că trebuie să fie
 idiot cine vine acasă din război? Cinema! Și ce
 mai cinema! „Noch die dagewesen...” Asta m'a
 făcut și pe mine să-mi pierd vestita comoditate.
 Acolo e un gaz suprateran, care, dacă gazul
 nostru suteran îi face pe oameni leneși, acela
 cu siguranță te face sprinten... Îți pune toți ner-
 vii în mișcare!

Să nu crezi însă, că așa uneori nu m'am tă-
 vălit la umbra unui arbore, slobozind nori grei
 de fum, din ciutura mea igienică, sistem Dr.
 Koch. Adevărat, că în norii ăștia nu prea ză-
 ream tablouri feerice de-acasă, ci de regulă în
 cealaltă nori câte un aeroplan amenințător. Dar
 ce să-i faci? Trăgeam din nou câte un fum, scui-
 pam una, știi colea, (iartă fraza, dar pe cât veți
 fi știind și voi dela gazete, pe ruși nu în salon
 i-am primit...) și injuram afurisita aia de gra-

vitație a pământului, care îmi ducea acest nobil
 suc tocmai în direcția contrară dorită de mine.

Dealtfel toată activitatea mea de două săp-
 tămâni, se poate rezuma în următoarele: de di-
 mineața până seara legam răniții, iar de seara
 până dimineața puneam în practică proverbul
 ăla cu sănătatea și cu rușinea. Bine înțeles și
 una și alta în fiecare zi.

Odată însă m'a furnicat curiozitatea să văd
 de-aproape pozițiile dușmane, și le-am văzut.
 Astfel apoi am ajuns în atingere confidențială
 cu un șrapnel frățesc din Basarabia. (Presupu-
 nerea aceasta mi-o bazez pe delicatetea atinge-
 rii...) Mă cunoști: nu sunt curios din fire. Din
 momentul acesta însă mi-am păstrat și mai se-
 ver buna însușire. Am hotărât să declar și eu
 neutralitatea, — fiind tocmai la modă.

Acum însă totuși mă doresc înapoi. Vreau
 să văd cu ochii ce se întâmplă, căci „uișaguri-
 le” voastre mințesc de mama focului, iar des-
 pre frumoasele plaiuri, ce le bătusem eu (plaiu-
 rile!...) nu găsesc nici o știre, cu toate că pe mine
 mă interesează grozav. Mai ales un mic orașel...

Încă odată la N. ș'apoi călugăr să te faci!
 Trebuie să știi, că acolo este o mănăstire, în care
 — eu cel puțin așa îmi explic — a ascuns D-zeu
 tot ce poate fi mai ispititor ca frumusețe. Doar
 A. de lipsește. Dragul meu, călugărițele acelea
 nici nu-s călugărite. Să fii al naibii, dacă nu
 Dumnezeu a trimis niște îngeri, că să mai toarne

Prețul unui exemplar 10 fileri.

scrisoarea
 activă ca-

Gazete pentru cei din spitaluri.

Ni se scrie:

Onorată Redacțiune!

Vă rog să binevoiți a publica în vre-o căteva numere următoare a prețuitului ziar un Apel către abonații și ceilalți „Românului”, ca să nu arunce foile cetite, ci să le predea spre împărțire spitalelor pentru soldații răniți, lipsiți de mijloace, cari să afle alinare și prin cetirea noutăților în limba lor maternă.

Vă asigur, că respectivii cari — precum și eu — asemenea voi purcede, vor face un serviciu foarte bun bolnavilor.

Vă autorizez, ca să publicați în ziarul d-voastră și inițiativa aceasta dela persoana mea, întrucât nu ați publicat încă un atare Apel. N'am cunoștința despre așa ceva.

Rugați și ceilalți românești să adreseze și ele un atare Apel abonenților resp. cetitorilor lor.

Timișoara, 16/9 1914.

Cu tot respectul
Brendușa, major auditor

Asentări noi.

Primăriile tuturor orașelor publică următorul decret:

Pe baza articolului de lege XX. din anul 1886, se ordonă tuturor acelor obligați la gloate cari s'au născut în anii 1894, 1893 și 1892, — cu excepțiunea celor înrolați prin intrare voluntară sau prin asentare regulată, mai departe acelor cari cu ocaziunea asentării regulate au fost aflați „neapți la arme” ori „de șters”, precum și acelor cari sunt „evident neapți” și acelor născuți în anii 1893, și 1892, cari n'au împlinit încă datorințele lor de asentare și deci trebuie supuși la asentare supletorie, — ca pentru conscrierea lor să se prezinte la primăria comunală (autoritatea orașenească) din locul reședinței lor stabile, iar în comunele mici în sediul notariatului cercual.

Cei conscriși, amăsurați dispozițiilor primăriei de a se publica ulterior vor fi aduși în restimpul dintre 1-a și 20-lea Octombrie în fața Comandei de întregire de honvezi al locului lor

nițică viață în noi, după ce oboseala era să ne răpună viețile. Eram mort de jumătate, dar vederea lor m'a electrizat pe două zile. Drept, că acolo am poposit mai mult decât ori unde; o zi și o noapte. Spitalul ni l'am aranjat în mănăstire. Apoi văzut-ai tu călugărite cochete? Ne-au așternut pături admirabile, și ne-au mângăiat dulce pe față. Ce deosebire între atingerea asta și a șrapnelului!!

Dar, vai, a venit seara următoare, și noi, vetere more, la drum. Inchipuiți-vă despărțirea. Le-am zis să vie (despre călugărite nu e frumos să zici: să fugă...) cu noi, dar legile lor sunt aspre. Ele trebuie să întimpine orice furtună. Mă gândesc adesea la ele. Vor fi sosit cazaci în locul nostru, Imi smulg părul de năcaz. Turb!

Adică să nu fiu mincinos și acum. Mi l-aș smulge părul, dacă nu l'aș fi tuns încă în Stanislau. Dar destul din tema asta. Acum e Sâmbătă seara. E înainte de culcare, și emoțiile pot să producă la noapte pierdere de energie.

Nu-ți mai povestesc de pe acolo, căci mă prea apucă amintirile, și dimineața mă va găsi cu creionul în mână. Dacă ne vom mai întâlni o să-ți povestesc, ce vrei: comedie ori dramă; am de toate în „broșac”.

M'a cercetat mama alaltăieri. Imi făcea imfil.; lășia că-i supărată.
Băneș 20 fl... are să ne mute la S. Poate stau acolo Putariti... năni, poate până la sfârșit.

Ch—s.

de domiciliu pentru inspecția de reprezentare de glotași și acolo vor fi clasificați amăsurați abilității lor.

Cei aflați abili, cu ocaziunea inspecției de prezentare vor fi instruiți privitor la locul și timpul unde vor avea a să prezenta la serviciu.

Acei obligați la gloate, cari sunt *candidați la preoție* în confesiunile religioase recipiate și recunoscute legal, sau cari pe baza studiilor făcute, în conformitate cu §-ul 21 din legea despre forța armată au drept la beneficiul voluntariatului de un an, cu ocaziunea inspecției de prezentare de glotași sunt datori a dovedi această calitate a lor cu certificatul acelu institut, la care săvârșesc și respective la care au terminat studiile lor.

Tot asemenea cu ocaziunea inspecției de prezentare de glotași sunt obligați a dovedi aplicațiunea lor prin autoritatea lor prepusă, prin direcțiune, respective prin Comanda diviziunii de muncitori acei obligați la gloate cari sunt permanent aplicați

a) la corpul agenților de finanță,
b) la foresteria de stat și la fundațiunile publice, mai departe cari prestează serviciu permanent de mișcare,
c) la căile ferate și la birourile de Postă și Telegraf, la întreprinderile de navigațiune sau în fabricile și atelierele acestora anexe,
d) și cei ce să țin de diviziunile de muncitori a minelor de cărbuni de piatră.

Acela care nu va urma poruncei de chemare va fi adus cu forța armată și va fi pedepsit cu toată rigoarea legei.

Războiul.

LUPTELE DIN GALITIA.

Viena. — Marele stat major dă următorul comunicat oficial: Biruința, de lângă Huczwa a creat o situație de război, care ne dedea posibilitatea să pornim o acțiune împotriva forțelor rusești foarte mari cari intraseră în Galitia estică. Înțelegând necesitatea, ca să sprijinească armata noastră care se retrase în urma luptelor din estul Lembergului, armata biruitoare în lupta dela Komarow primi porunca să lase, după urmărirea dușmanului, numai puține forțe în fața lui, iar grosul ei să se grupeze în linia Narol-Uhnow, deci într'o direcție aproape contrară direcției atacurilor ei de până acum; ceeace se și execută încă în 4 Septembrie.

II.

14 Sept. 1914.

Frate...

În jurul Lembergului la Humienec în 8 Sept. p. m. 1 h. în a patra luptă mare dată de regiment — dorința Ta de bine s'a împlinit... Urmărul drept așteaptă operația, care să-l scane de un glont de Mauser. Piciorul drept laudă prin câteva leziuni ușoare preciziunea ghiulelor rusești.

Deci trăiesc și am speranță să mai câștig de acestea — cât de curând.

Odistului meu din Viena să-i avansezi 4 covrigi, pentru patru ode. Dar să fie în săltărețe dactile ținut ritmul. La caz contrar trimiț 2 cazaci din Kenyérmezö — să-l învețe la dactile. Apropo, în împrejurările date ar fi mai potrivită elegia. 14 zile am scris su sabia — deci scuză tăcerea. Salut redacția. Salve: B. subl.

Tie...

Am vrut să fug, să nu-ți mai simt privirea,
Să smulg din suflet amintirea ta;
Anume mi-am căutat ispită 'n cale —
Dar n'am putut și nu te pot uita.

Acum sflețnic iar la vechiul idol
Se 'ntoarce pocăitul apostat...
— Mănuțe albe, ochi profunzi și negri,
Cu ce nebune vrăji m'ați fermecat?

I. Costa.

Rușii, după intrarea în capitala Galitiei pe care le-o lăsarăm fără luptă, pare că plănuiau un atac din coaste împotriva armatelor noastre, în direcția Lublinului, și credeau că vor putea neglija armata noastră retrasă în dosul liniei lacurilor dela Grodek. Armata aceasta însă stătea gata să se arunce în lupta celorlalte armate a noastră care înainta acum din nord înspre Lemberg.

În 5 Septembrie armata aceasta din urmă în marșul spre Lemberg trecuse și linia ferată Rawaruska—Hornynice. Apoi cu aripa stângă ocupând ținutul de lângă Rawaruska, cu aripa dreaptă făcu în 6 Septembrie o mișcare până la Kurniki și în 7 Septembrie intră în luptă serioasă împotriva forțelor rusești cari fuseseră împinse puternic spre nord.

În zorii zilei de 8 Septembrie, pe un front de 70 de kilometri în linia Komarno—Rawaruska începu atacul nostru general, care până în 11 Septembrie a fost pretutindeni încununat de izbândă și mai ales la aripa dreaptă care ajunse până aproape de Lemberg.

Cu toate succesele acestea se ivi necesitatea, să ordonăm o nouă grupare a armatelor noastre, deoarece aripa stângă la Rawaruska era amenințată și forțe rusești nouă, cu mult preponderante forțelor noastre, înaintau atât împotriva armatelor noastre care se lupta la Kurnik, cât și în teritoriul ce se întinde între armata aceasta și câmpul de luptă dela Lemberg.

În luptele grele cari se iviră spre est de Grodek A. L. I. Arhiducele Frederic, generalul șeful armatelor și A. S. I. arhiducele Carol Francisc Iosif se aflau tocmai la divizia care lua lupta acolo.

Ca în toate luptele de până acum bravele noastre trupe, cari stau acum de trei săptămâni în foc au făcut și în lupta dela Lemberg tot ce au putut și au dat iarăși dovadă de bravura și vitejia lor.

În lupta, care a durat cinci zile, au avut mari pierderi amândouă părțile; la Rawaruska anume au fost respinse cu mari pierderi de sânge mai multe atacuri nocturne ale Rușilor.

Am capturat cete întregi de Ruși, între ei mulți ofițeri.

După informațiile autorităților noastre relese că până acum au fost transportați în interiorul monarhiei 41.000 de Ruși și 8000 de Sârbi și am capturat peste 300 de tunuri de campanie.

În resumat trebuie să accentuăm că până acum armatele noastre au fost foarte active și au susținut cu cel mai mare eroism luptele față de armatele rusești superioare ca număr, viteze și încăpăținate în lupta lor. — Maior HÖFFER, subșeful marelui stat major.

Desmintiri oficiale.

Budapesta, — Agenția Telegrafică Ungară" dă următorul comunicat dela cartierul presei:

Marele stat major al armatei rusești publice despre luptele de până acum niște comunicate, cari conțin o totală întortochiare a adevărului.

Se fac încercări de a micșora biruințele armatelor lui Dankl și Auffenberg, înfățișând luptele din fața Lublinului și de lângă Huczwa ca niște simple hărțuiri de avantposturi. Cum se vede statul major rusesc trece cu vederea, că în luptele acestea au luat parte și au fost bătute cel puțin cincispreze divizii rusești. De altfel marele număr de prizonieri aduși în lăuntrul monarhiei, și de tunuri capturate ne dispensează de orice înșirare de dovezi.

Că situația forțelor noastre în Galitia estică a fost foarte grea în fața unui dușman cu mare preponderanță numerică, s'a spus întotdeauna pe față. Datele rusești despre prizonieri sunt însă și atunci exagerate, când ar fi socotiți între prizonieri și toți răniții și bolnavii pe cari la retragerea noastră i-am lăsat prin spitalele de câmp și prin spitalele diferitelor localități, și cari stau sub scutul convenției de Geneva. Ce privește datele despre ofițeri capturați, nu poate fi vorba decât de ofițeri cari nu mai erau capabili de luptă.

Dumnezeule! Dar dacă bomba de care am avut atâtea teroare, va fi acum asvârlită asupra mea! Consecvent se cobora biplanul și abia ne despărția o distanță de 150 metri.

Aveam sentimentul porumbului prigonit de vultur și mă credeam o jertfă sigură.

Eram de credința că de aceea nu se coboară dușmanul pentruca monoplanul meu să fie mai sigur țintit de bombe. Împreună cu însoțitorul meu ne-am scos revolverele și am început să tragem focuri. Bomba totuși întârzie — așa se vede că englezul nici n'a avut mașina asta infernală.

Cumplitte momente au fost acestea. Biplanul neînțecat se cobora și s'a început lupta din amândouă părțile. Și aviatorul englez împreună cu însoțitorul său au scos revolverele, și au început și ei să tragă focuri, stând la aceeași înălțime, abia 150 metri fiind îndărătul nostru. De sigur că n'au avut altă armă și astfel se explică lipsa de curaj de a se apropia, ba poate își va fi închipuit că noi dispunem de bombe! Trecea minută de minută, părându-ni-se tot atâtea ore. Eram neconștient pregătit pentru moarte.

Această situație penibilă a durat jumătate de oră. Atunci însoțitorul meu m'a atins pe umere arătându-mi la o depărtare de 300 metri un mic monoplan francez tip Bleriot, venind cu mare luteală într'ajutorul biplanului englez. Rotia mereu în cerc în jurul nostru și gloanțele suierau mereu pe lângă urechile noastre. Deodată o bubuitură de tun a amuțit larma motorului. Deja sburam deasupra trupelor germane, care au început să țintească asupra Bristol-ului și Bleriot-ului. Am scăpat!

PROCESELE NOASTRE. Astăzi am primit dela tribunalul din Oradea-mare aviz, că procurorul a scos de sub acuză pe redactorul nostru responsabil, în două procese pentru agitație, și astfel urmărirea penală e sistată.

Generalii Hindenburg și Ludendorff decorați de monarhul nostru, M. Sa monarhul a acordat generalului-colonel Hindenburg marea cruce a ordinului Ștefan și crucea pentru serviciul militar cu decorație de război, iar general-majorului Ludendorff olasa I al ordinului coroana de fier cu decorație de război.

Ambasadorul Dumba despre războiul european. În cercurile politice ale Statelor-Unite — după cum se scrie din Washington — sunt foarte mult apreciate articolele ambasadorului austro-ungar dr. C. Dumba, apărute în „North American Review”, despre cauzele războiului european. Într'unul din acestea articole autorul combate învinuirea, că politica monarhiei față de Serbia ar fi pătrunsă de un spirit dușmănos. Autorul arată, că din contră Austro-Ungaria i-a făcut în repetite rânduri mari servicii regalului sârbesc, care însă dovedind o atitudine extraordinară de perfidă și ca mulțumită a spriginit și a alimentat mereu agitațiunea, care avea de scop a provoca revoluția în Bosnia și provinciile austro-ungare vecine. Într'un alt articol autorul se ocupă cu chestia de naționalitate din Austro-Ungaria și arată cum Monarhia își împlineste misiunea civilizatorică în Bosnia și Herțegovina.

„Războiul între Austro-Ungaria și Rusia — scrie ambasadorul dr. Dumba — trebuie considerat rezultatul unor culturi și scopuri opuse. Controversa între monarhia dualistică și regatul sârbesc nu e numai un incident. Interesul Austro-Ungariei în apropiatul Orient e de ordin economic și nici decum naționalistic. Austro-Ungaria a trimis în statele balcanice negustori și agenți de comerț, iar Rusia e reacționară în politica ei internă și revoluționară în întreaga politică ei externă. Agitațiunea pusă la cale de Rusia în provinciile slave ale monarhiei a fost cu totul revoluționară. Guvernul monarhiei a experiat-o că Serbia e numai o torpilă aruncată de Rusia împotriva ei. Astfel guvernul austro-ungar după atentatul dela Sarajevo n'a mai avut altă alegere, decât să înceapă o acțiune energetică. Ori ce șovăire ori ce măsuri de jumătate față de această stare insuportabilă, cum a fost creată de propaganda ruso-sârbească pe teritoriul austro-ungar, a stabili numai pericolul ca situația să devină și mai rea și ar însemna renunțarea Austro-Ungariei la suveranitatea sa asupra teritoriului propriu.

fil.: Io, „Liga” și „Telegraful”. Cătim în „Drapelul”: „După Băneș 20 teamunicatul primit din Biroul de presă al ministrului Puterilor, reproduc de noi în nrul trecut sub titlul de este identic cu comunicatul din „Telegraful

Român” (nr. 90) la care se raportă, ne ținem de datele jurnalistice a reproduce aici în întregime comunicatul autentic al confratelui din Sibiu:

„În zilele din urmă s'au ținut mai multe întruniri publice, în București și orașele din provincie, în cari s'a arătat simpatie față de Franța. Presa română adună în însă populațiunea țării românești, să-și păstreze calmitatea și demnitatea, și să se conformeze politicii de neutralitate, impusă țării de împrejurările date. În acest înțeles, a dat un comunicat și comitetul central al ligei culturale din București, aducând următoarele la cunoștința publicului: „Spre lămurirea membrilor „Ligei pentru unitatea culturală a Românilor” în privința evenimentelor la ordinea zilei, comitetul central al Ligei, întrunit în ședință, împreună cu comitetul secției București, decide să publice următoarele: **Liga culturală nu are nimic de opus părerii consiliului de coroană, privitoare la necesitatea expectativei armate.** Dintre motivele aderării Ligei la expectativa armată, pentru ea mai puternică este credința, că aeropagul cărmuitorilor statului român nu a putut lua nici o hotărâre fără să fi eugetat și la năzuințele permanente ale neamului românesc. Liga nu se îndoiește, că dacă expectativa se va sfârși prin trecerea la acțiune, — acțiunea va fi determinată în mod preempant de năzuințele permanente ale neamului”.

Atât comunicatul din „Telegraful Român”. Prin urmare întregul comentariu, atribuit în depeșa biroului ministrului-prezident, nu este nici al „Telegrafului Român” și nici al Mitropolitului, drept al cărui organ oficial este prezentat „T. R.”, ci al corespondentului din Sibiu al aceluși birou, care a atribuit păreri sale proprii confratelui din Sibiu.

Astfel apoi înțelegem totul”.

Sufragetele. Cunoscuta sufragetă onorabilă Mrs Hoverfield organizează un corp de armată de femei-voluntari. Acest corp de amazoane se va pune la dispoziția guvernului pentru apărarea patriei lor. Amazoanele Angliei vor primi o instrucțiune militară de trei luni. Întâi vor învăța să puște și apoi mai târziu (în decurs de 3—4 săptămâni) vor primi și instrucțiune în exercițiul militar. Fiecare amazoană va plăti ofițerului care le va instrua pentru o oră de instrucție 10 fil. Amazoanele engleze își vor avea și ele uniforma lor militară care va costa 48 cor. și fiecare amazoană e obligată să și-o procure pe spesele proprii.

Kaiserul. „Oesterreichische Zeitung” primește din Berlin: După lupta dela Virton, spre nord-vest dela Longwy împăratul Wilhelm și-a felicitat regimentul său regesc de grenadieri, al cărui comandant este fiul său. Întâi a salutat pe fiul-său, îmbrățișându-l- apoi a înaintat în fruntea regimentului. La compania cu mitraliere împăratul s'a oprit un moment apoi a întrebat pe soldați:

„Câte procente merg la sigur?”

Un soldat răspunde:

„O sută, Majestate”.

Împăratul a răs. Oprindu-se apoi în mijlocul patruunghiului ținu un discurs, spunând între altele și următoarele:

„Deja de multe ori mi-am văzut regimentul la parade și manevre. Am o deosebită bucurie că îl pot felicita și pe pământ cucerit. Regimentul nostru s'a luptat, cum am așteptat eu, și cum au făcut părinții voștri în 1870—71. Lupta dela Virton va fi însemnată în istoria războiului cu litere de aur pentru veșnicie.

Împăratul a trecut apoi în revistă toate isbânzile armatelor germane din ultimul timp și a încheiat:

„Toate aceste învingeri trebuie să le mulțumim aceluia care este Dumnezeu nostru din veci, și veghiază peste noi.”

Noul secretar de stat al Vaticanului. Un marcant personaj care a trăit mai multă vreme în imediata apropiere a cardinalului Ferrata scrie despre noul secretar de stat al Vaticanului:

Secretarul de stat, cardinalul Ferrata pe lângă inteligența și vasta lui erudițiune e de o pietate profundă. Des de dimineată, la orele 5, el își începe munca de zi cu o adâncă meditație. E foarte mișcătoare pietatea cu care servește sfta liturghie, iar la rugăciunea de mulțumită de dimineată ce ține o jumătate de oră îi place să fie singur în capelă. Iubirea lui față de sfta Eucharistie o dovedește mai cu seamă interesul mare, ce-l are pentru biserica proiectată în Viena în memoria sftii Eurharistii. O deosebită grijă părintească are iminența Sa față de misiunile din

depărtatele țări păgâne. „Dar ce privește misiunile sunt mai cu seamă copii către cari se îndreaptă iubirea și interesul său. Eminența Sa înființat acum mai mulți ani un asil pentru mici copii păgâni, săraci din India, iar cu câțiva ani în urmă a dăruit o tot atât de însemnată sumă pentru clădirea casei de orfani „Santo Domenico” în Congo. În cursul lui Iunie Eminența Sa a pus la dispoziție mijloacele materiale pentru înființarea unei case de orfani în Charbin pentru copiii de chinezi din Mandjuria. Foarte mișcătoare e smerenia și desinteresul cu care Eminența face aceste donațiuni. Când a făcut donațiunea pentru Charbin, a zis: „Primiți aceste câteva lire care le-am chivernisit pentru copii de Chinezi săraci din Mandjuria!”

Eminența Sa nu dispune de vre-o însemnată avere particulară, ci sumele dăruite le-a chivernisit fiind cruțător în îmbrăcămintea sa și luându-și deadreptul dela gură. De multe ori poartă un talar cu un an mai mult, iar banii destinați pentru unul nou îi pune la o parte, pentru sărmanii copii orfani.”

De multe ori Eminența Sa își face împreună cu bucătarul său lista de bucate, numai pentru ca să poată cruța cât mai mult pentru copii păgânilor. Cu o privire largă el a recunoscut că copiii e viitorul celor trei misiuni (India, Africa, China) și numai Dumnezeu știe și cunoaște multe jertfe personale desinteresate cari le-a făcut Eminența Sa. Ah, a zis el într'o zi, ajutați-mă mai cât mai mulți copii. Cumpărați-i și plătiți ori ce sumă Vi se va cere pentru ei, eu o să vă ajut! Ingrigiți ca câți mai mulți copii să primească sftul Botez. Doresc ca în ora morții mele să mă aștepte la poarta raiului cât mai multe șeflete de copii îmbrăcate în haina nevinovată a botezului și apoi să se roage pentru sărmanul cardinal, ca cât mai curînd să poată intra în cer.

Împletituri călduroase pentru soldați la școala civilă de fete din Arad. La școala civilă de fete din Arad s'au început prelegerile. În orele de după amiază elevetele împletesc și cos pentru soldații duși în campanie. Pentru procurarea materialului necesar d-șoara **Am C. Pop**, fca dlui deputat Ștefan C. Pop, a dăruit cor. Mulțumind d-șoarei Pop rugăm publicul care a mai dăruit pentru acest scop material sau bani, să trimită la adresa directorului școlii d. Victor Stancu. Acei cari doresc să trimită celor duși în război cămășite, manjete sau învălitori de lână și nu are timpul necesar la împletit să trimită material și va primi lucrurile gata.

**SE PRIMESC
mai mulți copii în vipt din
familie bună la o familie română
din Arad.
Adresa la administrație.**

Ultima oră.

BIRUINȚA LUI HINDENBURG.

Berlin. — În luptele dela Lyck și dela lacurile mazure, armata germană a luat în total 70 tunuri și a prins 120.000 ostași, dela Ruși, un sfert al armatelor rusești e nimicit. Acestea s'au constată oficial.

IN FRANTA.

Berlin. — Spre apus situația e ca până la Ceasul decisiv încă nu a sunat. În noaptea 15/16 August și în ziua următoare Francezii încercat să străbată prin rândurile noastre, dar i-am oprit pretutindeni. — Dela Paris spre noi am rupt în două trupele franceze. Trupele engleze unite cu cele franceze, cari ne-au atacat le-am respins peste Marne. Mai în jos de Quintin am luat dela dușman 32 de tunuri. Francezii au suferit mari pierderi.

GENERALUL V. STEIN.

Berlin. — Șeful cartierului general al telor germane, generalul v. Stein a fost comandant al corpului de armată XIV, și generalului Hausen, care e bolnav. În ziua ajuns acum generalul Einem, de acum va semna comunicatele militare ale germane. În fruntea corpului de armată locul generalului Kirchbach, care-i rănumit generalul Eben.

Redactor responsabil: Constant